

NASYCIĆ (73) *vb pf*

a jasne (w tym 2 r. błędne znakowanie).

inf nasycić (30). ◇ *fut* 1 sg nasycę (6). ◇ 2 sg nasycisz (4). ◇ 3 sg nasyci (5). ◇ 3 pl nasycą (3). ◇ *praet* 2 sg m -ś nasycił (1). *f* nasyciłaś (1). ◇ 3 sg m nasycił (7), nasyci(e)ł (1) *LubPs*. ◇ *imp* 2 sg nasycć (4). ◇ *con* 1 sg *f* bych nasyciła (1) *GórnTroas*, bym nasyciła (1) *GosłCast*. ◇ 3 sg m by nasycił (2) *Leop*, *WujNT*, nasyciłby (1) *BibRadz*. ◇ 3 pl m pers by nasycili (1). ◇ *part praet act* nasyciwszy (5).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII(XVIII) w.

Nakarmić lub napoić; satiare, saturare Mącz, Vulg; explere, rimari Mącz; implere, replere Vulg [w tym: kogo (47), co (22)] (73) : *LubPs* K2, S5; *Leop Num* 11/22; *BielKron* 40; *Mącz* 356c; *RejPos* 182v; A gdy by był [*Lucyanus*] pierwey łam prace łwey pożywał á nizli vbogiego náfyćił/ zá nieprzyłtoyność to łobie miał. *SkarŻyw* 46.

nasycić czym (9): *WróbŻółt* 106/9; *BibRadz Ps* 81/17, 106/9; *RejPos* 184; *Nákarmił* nas przenawybornieyłym pokármem: á wywiedzionym z opoki duchownym miodem dołkonále náfyćił nas: Bo wielce dobry *LatHar* 231. *Cf* »nasycić chlebem«.

W charakterystycznych połączeniach: nasycić lud (ludzi) (2), (wielką) tłuszczą (tłuszcze) (2), ubogiego; nasycić miodem, przenawyborniejszym zbożem; nasycić hojnie, znamienicie.

Zwroty: »nasycić chlebem, chleba« = saturare pane a. panibus Vulg, Pol Ani [szyk zmienny] (4 : 2): TarDuch B3v; LubPs dd2v; Leop Ps 131/15; Żywnołci iey będą obłicie ná włzem błogołławił/ á vbogie iey náfyćę chlebem. BibRadz Ps 131/15; Vbogie powieda pan náfyćę chlebá. KrowObr 149v; A łkądżeby ie thu kto mółł chlebem náfyćić ná they pułzczy? RejPos 182v.

»nasycić duszę (a. duszyczkę) (łaknącą a. pragnącą, a. próżną, a. zgłodniałą)« = (*esurientem*) *implere animam Vulg* [szyk zmienny] (5): *WróbŻółt* 106/9; *LubPs* Y5; Nie wielká iefłcze winá gdy kto co vkrádnie/ bo dla tego krádnie/ áby dułłę łaknącą náfyćił *Leop Prov* 6/30, *Iob* 38/39; *BibRadz Ps* 106/9.

»pokarmem nasycić« (1): *vzrzymy* możnołc iego iefłi on nas wtey pułłczy będzie mółł rozłicznemi pokarmy náfyćić. *RejPs* 115.

»do sytołci nasycić« (1): *Vbołtwo* iego náfyćę chlebem práwie do łytołci *LubPs* dd2v.

Szeregi: »(na)karmić i (a) nasycić« = saturare, satiare Vulg; cibare et saturare Pol Ani [szyk 4:1] (5): WróbŻółt 106/9; BibRadz Ps 81/17; obiecał Bog nákarmić y náfyćić lud łwoy/ otołz iuż gdy gi raz nákarmi y náfyći nigdy potym ludzie łaknąć y prągnąć áni iefłc będą. CzechRozm 115v; LatHar 231.

»nasycić, napełnić« (1): *Iż obłicie náfyćił [saturare fecit] dułłę prągnącą/ á dułłę głodną nápełnił [implevit] włzem dobrem. BibRadz Ps 106/9.*

»nasycić, (a) opatrzyć« [szyk 2:2] (4): *raczył* opátrzyć á náfyćić pięć tyłięcy ludzi/ tylko pięciorgiem chlebá ięcźmiennego/ á dwiemá rybkómá. *RejPos* 183, 175v, 183v, 184.

Przen: Dać wiele czegoł, zaspokoić jakieł potrzeby lub prągnienia, napełnić czymł (45) : BierRozm 19; WróbŻółt 106/10; BibRadz I 306a marg; Explere animum, Wolą łwą náłićić. Mącz 304c; Desideria naturae satiare, Potrzeby przyrodzone náfyćić. Mącz 369b; RejPos 183v; Pan nie náfyći morzá bezednego/ Włsi nie náfyćą Pána choć iednego. KlonFlis C4.

nasycić czego [= czym] (4): Pocięzliwa obietnicá thym ktorzy łákną y prágną/ że ye Pan hoynye wŷytkiego dobrá duŷnego y ciełénego náłyćić raczy. *LubPs* Y5v *marg*; *RejPos* 184v, 266; Odpusć grzechy próŷę/ á czyn łáłkę zemną/ Poki nie obroćifz w proch/ ciáłá moiego/ A z ŷwiátá nie zrzućifz/ náłyćiwŷy złego. *GrabowSet* B3.

nasycić kim, czym (21): Náłyćże nas z poránku twym miłofierdzim *BibRadz Ps* 90/14; *RejAp* 25, 28v, 133; *RejPos* 158, 164v, 183v, 184, 184v, [226]v; *RejZwierc* 175v; Náłyć nas owocem fwęgo Miłofierdzia obfitégo [*Repleti sumus mane misericordia tua Vulg Ps* 89/14] *KochPs* 138; Tám [*w niebie*] załton nie będzie/ tám fię tájemnice Odkryiá: á ŷwiéte/ widzieć dádzá lice/ Sobą fwe náłyćifz/ tám głód/ cięŷki duŷy Nie będzie *GrabowSet* O3v, Bv. Cf »krwiá swe gardło nasycić«, »myŷli i oczy nasycić«, »nasycić pokarmem«, »nasycić uszy piosnkami«.

W połączeniach szeregowych (2): *SeklKat* Q3v; Bo iefli go nie odstąpifz [...] wiedz pewnie iż on ciebye miłoficiwie náłyćić/ nákarmitć/ á opátrzyć będzie raczył/ łáłką á miłofierdzyem fwoim *RejPos* 184.

W charakterystycznych połączeniach: nasycić [kogo] wszelkiego dobra dusznego i cielesnego, złego; nasycić wolą swą, żądności swe; nasycić laty [= długością życia]; nasycić wodami żywymi [= nauką bożą]; nasycić dosyć, hojnie, obficie.

Zwroty: »gniew svoj nasycić« (1): Odium saturare, Gniew fwoy náłyćić. *Mącz* 369c.

»krwiá [czyjá] swe gardło głódne nasycić« (1): Okrutnego lwá ŷczęnię zá tobą bieży/ Ktore cię páznoktámi przeymie oftremi/ I krwiá twoiá fwe gárdło głódne náłyćić/ Syny wizytki pobiiá *KochOdpr* D2.

»myŷl (a. myŷli, a. rozmyŷlanie) nasycić« (4): *RejPs* 162v; *BibRadz* *4; Wfzelka robotá człowiecza/ iefłci w vfciech iego/ gdyż fie wŷytki prace do vft ŷciągáią/ (to iefł/ áby żył dobrze) ále myŷli iego nigdy nie náłyćifz. *BielKron* 80v; *GosłCast* 59.

»myŷli i oczy swoje nasycić [kim]« (1): á nie tyło myŷli ále y oczy fwoie náłyćić Bogiem w cíele chćieli. *SkarKaz* 519a.

»nasycić myŷli pokarmem (a. pokarmy)« (5): raczył tefz y dzis náfz miły panie nályćić myŷli náŷfe pokarmem fwiétey woley twoiey *RejPs* 162v, 34, 48v, 101, 200.

»nasycić serce (i umyŷł)« (3): *RejPos* 265v; Krótkiego wŷycz czáfu máłce do oddánia Powinnoŷci fynowi/ y z nim poŷegnánia: Abych chćiwé záłofci ŷerce/ náłyćilá/ A oftátnie członeczki iego obłápiłá. *GórnTroas* 52, 61.

»nasycić uszy piosnkami« (1): Nie náłyćilás [!] mych vŷzu fwymi pioŷnkámi *KochTr* 7.

»[czyjá] żádzá nasycić« (1): Pirwey niŷli odijdziefz będącie tzałowatz/ niŷ cie matce twoié dáł / chcę cie vmilowatz/ zá moię żádzá nályćifz/ pirwey niŷ odstąpifz *OpecŻyw* 20.

Szeregi: »napełnić a nasycić« (1): Ale iż inŷza ieit ŷpráwiedliwoŷć duŷna á rozna od tey ciełéney/ á fnađŷ węcyej o tey tu Pan przytaczáć raczy/ iż iey obietcuie nápełnić á náłyćić ŷerce y vmyŷł káŷdego wiernego fwoie⁸⁰ *RejPos* 265v.

»opátrzyć a (i) nasycić« (2): [*Pan Bog*] káŷdego opátrzyć y káŷdego náłyćić chce y obietnie/ łáłkáwym miłofierdzyem fwoim *RejPos* 183v, 184v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»ożywić a nasycić« (1): którym [miłosierdziem] miał [Pan] zafię wiecznie ożywić á náfycić ony zemdlone vpádłé á grzechem zaráżone nędzne dułze *RejPos* 158.

»nasycić a uleczyć« [szyk 1:1] (2): A on nie tylko áby cie náfycić á vleczyć miał/ iellize záwołafz do niego/ ále ielzche vleczywfzy á náfyciwfzy cie miłofierdziem fwiętyim fwoim/ [...] czyni cie fynaczkim wdzięcznym Bogá Oycá fwego niebiefkiego *RejPos* 164v.

a) *O Eucharystii* (1) : Dopułzcza fię łamác/ áby wfzytkich náfycił. *WujNT* 603.

Formacje współrdzenne cf SYCIĆ.

Cf NASYCENIE, NASYCONY